

Warszawa, 16 czerwca 2005 r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Prof. dr hab. Andrzej ZOLL

RPO-505817-II/05/PS

00-090 Warszawa Tel. centr. 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 827 64 53

Pan Adwokat
Stanisław Rymar
Prezes
Naczelnej Rady Adwokackiej
ul. Świętojerska 16
00-202 Warszawa

Otrzymałem pismo od Pana prof. Andrzeja Rzeplińskiego z Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka, przedstawiające problem z jakim do Fundacji zwróciła się p. Joanna K. (nazwiska nie wskazano).

W dniu 28 maja 2001 r. złożyła ona do prokuratury zawiadomienie o popełnieniu na jej szkodę przestępstwa groźby karalnej, którego sprawcą miał być adwokat. Wskutek dwukrotnego umorzenia postępowania nabyła uprawnienia do wniesienia aktu oskarżenia na podstawie art. 55 § 1 Kpk. O sporządzenie i podpisanie aktu oskarżenia - w odniesieniu do którego na podstawie art. 55 § 2 Kpk obowiązuje tzw. przymus adwokacki - zwracała się do adwokatów, jednakże żaden z nich nie podjął się tego ze względu na to, iż sprawa dotyczyła innego członka palestry. W tej sytuacji p. Joanna K. zwróciła się do Dziekana Okręgowej Rady Adwokackiej o wskazanie adwokata, który sporządziłby dla niej akt oskarżenia, jednakże otrzymała odpowiedź odmowną.

W opisanej sprawie Helsińska Fundacja Praw Człowieka wystąpiła do Naczelnej Rady Adwokackiej podnosząc, iż doszło do naruszenia zasad etyki adwokackiej.

W mojej ocenie sprawa powyższa stanowi niepokojący sygnał w zakresie systemowych rozwiązań regulujących problematykę udzielania pomocy prawnej

przez adwokatów. Przykład ten ilustruje bowiem powstawanie barier nieprzewidzianych przez ustawodawcę w wykorzystywaniu przez strony postępowania przysługujących im praw. Wydaje się bowiem, iż samo wprowadzenie przymusu adwokackiego dotyczącego szeregu czynności procesowych może stanowić istotną przeszkodę - w tym przede wszystkim finansową - w dochodzeniu swych praw. W takich sytuacjach, gdy sam zainteresowany nie może działać w swojej sprawie, odmowa udzielenia pomocy prawnej przez adwokata może nastąpić w sytuacjach absolutnie wyjątkowych. Przepis art. 28 ust. 1 Prawa o adwokaturze, dający możliwość odmowy udzielenia pomocy prawnej należy zatem w tego typu przypadkach interpretować zawężająco. Ewentualne wątpliwości w tym zakresie powinny być — moim zdaniem - rozstrzygane przez okręgową radę adwokacką w trybie art. 28 ust. 1 Prawa o adwokaturze z reguły na korzyść klienta.

Wobec powyższego będę wdzięczny za poinformowanie mnie o stanowisku zajęтым w przedstawionej kwestii.

/-/